

Največji slovenski dnevnik
v Zdrženih državah
Vojn za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-1242

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CHelsea 3-1242

No. 101. — Štev. 101.

NEW YORK, FRIDAY, APRIL 30, 1937 — PETEK, 30. APRILA 1937

Volume XLV.—Letnik XLV.

OBE ZBORNICI SPREJELI NEVTRALNOSTNO PREDLOGO Predsedniku so jo z letalom poslali v podpis

POSLANSKA ZBORNICA JO JE ODOBRILA SOGLASNO, SENAT PA V RAZMERJU 41 - 15 GLASOVOM

Za kršilce pogodbe je določena huda kazen — pet let ječe ali deset tisoč dolarjev globe. — Republikanec Johnson, ki je glasoval proti predlogi, pravi, da je nepopolna in da ne bo zaščitila Zdr. držav pred vojnimi grozotami.

WASHINGTON, D. C., 29. aprila. — Danes sta obe zbornici odobrili Pittman-McReynoldsove nevtralnostno pogodbo. Malo prej je bila poverjena skupnemu konferenčnemu odseku, ki jo je v marsičem izpolnil.

Besedilo predloge je bilo takoj nato z letalom poslano proti Mehiki zalivu, kjer se mudi predsednik Roosevelt na kratkih počitnicah. Predsednik jo bo podpisal in s tem bo postala zakon.

Predloga, ki se v dveh točkah bistveno razlikuje od stare postave, je bila v poslanski zbornici sprejeta soglasno, v senatu pa po imenskem glasovanju in sicer v razmerju 41 proti 15 glasovom.

Točki, ki jih v prejšnji postavi ni bilo, sta takozvani "cash and carry" sistem ter določba, ki se tiče trgovanja s strankami, katere so zapletene v državljansko vojno.

"Cash and carry" sistem določa: država, ki se nahaja v vojni, lahko kupi v tej deželi razne potrebnosti, toda plačati jih mora v gotovini. Ko je blago enkrat plačano, ga lahko odpelje na svojih ali tujih ladjah, nikakor pa ne sme biti poslano z ameriški ladjami.

Uvedba tega sistema je odvisna od predsednika. Če je zadovoljen z njim, ga bo uveljavil, če ni zadovoljen, pa ne bo vključen v postavu.

Postava prepoveduje dajati kredite ali pošiljati vojni material v vojno zapletenim državam; ameriške ladje ki se ustavljajo v pristaniščih bojujočih se držav, ne smejo biti oborožene; ameriški državljani se ne smejo voziti z ladjami bojujočih se držav.

Prepovedano je zbirati denarne prispevke za bojujoče se države. Izvzeti so le slučaj, če so zneski namenjeni za olajšanje človeške bede.

Predsednik Roosevelt ima pravico prepovedati submarinom ali oboroženim trgovskim ladjam vstop v ameriška pristanišča.

Za prekršnje postave je določena kazen — pet let ječe ali deset tisoč dolarjev globe.

V senatu je bila predloga sprejeta po dolgotrajni debati. Zanj je glasovalo štirideset demokratov in republikanec Borah iz Idaho, proti nji pa pet demokratov in deset republikancev.

V opoziciji niso bili samo nasprotniki, pač pa tudi nekateri zagovorniki postave in sicer zato, ker "cash and carry" sistem ni obvezen.

Republikanec Johnson iz Californije je glasoval proti predlogi, ker po njegovem mnenju vzbuja napačna upanja in Zdrženih držav nikakor ne more uspešno zaščititi pred vstopom v vojno.

-- Predloga daje predsedniku tudi oblast, da napove vojno, — je pojasnjeval Johnson svoje stališče. — Po mojem mnenju ima predsednik že dovolj oblasti in nočem, da bi imel še to.

Slično se je izrazil senator Vandenberg iz Michigana. Po njegovem mnenju je predloga "velik korak v napačno smer. Predsednik si bolj in bolj prilajša polnomoč, ki je bila doslej odmerjena edino kongresu."

FAŠISTI UNIČUJEJO MEST A

Šest mesto v plamenih na 75 milj dolgi fronti. Baski se v neredu umikajo. — 800 civilistov ubitih na begu.

HENDAYE, Francija, 28. aprila. — Fašistični aeroplani z nemškimi piloti so pobili nad 800 oseb in popolnoma uničili mesto Guernica, zibelko baskiške svobode.

800 civilistov so postreljali fašistični letalci s strojnimi, ko so v velikem strahu bežali po cesti proti Bilbao.

Fašistični letalci so prileteli nad Guernico in vrli okoli 1000 bomb. Mesto, ki je božja pot Baskov, je bilo popolnoma razdejano.

Fašistični pohod na Bilbao vodi 8000 italijanskih in nemških artileristov z motoriziranimi, 4-palčnimi topovi.

Na 75 milj dolgi fronti proti Bilbao, ponosni prestolici provincie Vizcaya, je v plamenih 6 mest — Guernica, Eibar, Bolivar, Arbadegoi, Guernica, iz in Marquina.

Armada Baskov, ki je štela 30,000 vojakov, jih šteje sedaj samo še 15,000, katere je nagle poklical pod orožje baskiški mladi predsednik in vojni minister Jose Antonio de Aguirre, ne izvojuje skoro "neverjetno" zmago.

Več sto prebivalcev v Guernici ni hotelo zbežati ter so zgoreli pod razvalinami.

Predsednik Aguirre je sam pograbil puško ter je hitel na fronto, da bi mogel zbrati razkropljeno armado. Aguirre pravi, da so samo nemški letalci razdejali Guernico.

Guernica, katero imenujejo Baski sveto mesto, slikovito leži ob reki Mundaca.

Eibar, kjer so bile tovarne za izdelovanje orožja in municije že iz 18. stoletja, je pogorelo do tal, navzlic temu, da so skušali fašisti pogasiti ogenj.

General Mola pravi, da je v dveh dneh vjel 7000 Baskov.

SEDECI STAVKARJI OBSOJENI

DEROIT, Mich., 28. aprila. — Okrožni sodnik Arthur Webster je razsodil, da je 120 stavkarjev pri Yale & Towne Manufacturing Company prekršilo postavu, ker navzlic sodniškemu povelju niso hoteli zapustiti tovarne.

— To ni bil več industrijalni konflikt, — je rekel sodnik, — pač pa odpor proti postavi in redu. — Nekateri je obsodil na 10 do 30 dni zapora, ostale je pa izpustil.

HOMATIJE V BRAZILIJ

Governerju je bila odvzeta vsa oblast. — Hotel je podpirati predsedniškega kandidata, ki predsedniku ni bil po volji.

PORTO ALLEGRE, Brazilija, 29. aprila. — Poveljnik brazilske južne armade je prevzel popolno oblast v državi Rio Grande do Sul in governer se je moral umakniti, orožje vsake oblasti.

General Emilio Lucio Esteves, kateremu je bila naložena naloga, da skrbi za mir in red, je imel vojaštvo pripravljeno v vojašnicah, ako bi prišlo do kakih nemirov, ko mu je governer J. A. Flores predal svojo oblast.

Zvezni odlok je dal generalu Estevesu izvanredno vojaško oblast pod splošnim vojnim stanjem, s katerim predsednik Getulio Vargas vlada Braziliji že od leta 1935, ko je zadržal vstajo levčarjev.

Predsednik Vargas je to odredil, ker politični krogi domnevajo, da se je governer Flores odločil, da pri predsedniških volitvah prihodnje leto podpira kandidata, bivšega governerja države Sao Paulo, Armando Salles Oliveira, katerega pa Vargas ne odobruje.

Vargas je prišel do vlade v revoluciji leta 1930, ko ga je podpiral tudi Flores. Vargas je Olivieri zato nasproten, ker hoče Vargas, kakor zatrjuje njegovi nasprotniki, sam ostati v uradu.

Ako bo Vargas leta 1938 odstranjen, bo vladal 7 let in 7 mesecev, ali dalje časa, kot katerikoli drugi brazilski predsednik, od katerih ni bil na vladi nobeden nad 4 leta.

Prememba v državi Rio Grande do Sul je bila izvršena, ko je državna legislatura brzojavno obvestila predsednika Vargasa, da Oliveira izrablja svojo oblast, da skuša strahovati legislaturo in da ima vojaštvo v zbornici legislature.

ŠVEDSKI PRESTOLONA SLEDNIK BO OBISKAL ZDR. DRŽAVE

STOCKHOLM, Švedska, 29. aprila. — Švedski prestolonaslednik Gustaf Adolf in princeza Louisa bosta prihodnje leto odpotovala za par tednov v Združene države.

TRGOVINA Z DEKLETI

V New Yorku so aretirali zamorca Richarda Smitha in njegovo belopolto ženo. Imela sta več javnih hiš, kamor so zahajali zamorci k belim dekletom.

POVODENJE JE ZAHTEVALA 15 ŽRTEV

15 ljudi je izgubilo življenje v povodnji. — Na tisoče ljudi zbežalo iz hiš. — Tisoč ljudi zapustilo domove v Pittsburgu.

WHEELING, W. Va., 28. aprila. — Na tisoče ljudi je zbežalo s svojih domov, ko so reke prestopile svoje bregove v šestih državah. Do sedaj so našli 15 mrtvih, pet pa jih pogrešajo.

Reke vpadajo v državi Maryland in Virginia, toda reka Ohio v Wheelingu še vedno narašča.

V Wheelingu je Rdeči križ postavil tri taborišča, v katerih trumoma prihajajo begunci, katere je pregleda voda. Predsednik Roosevelt je ukazal vsem pomožnim agenturam, da prihitijo prizadetim ljudem na pomoč.

Ko bo povodenj v Wheelingu dosegla svoj višek, bodo povodni kraji v južnem delu mesta ter ulice v trgovskem delu mesta.

Otok Wheeling, ki se nahaja sredi reke Ohio in na katerem živi 10,000 ljudi, je že skoro ves pod vodo.

Več sto ljudi je zbežalo iz svojih stanovanj ob reki Ohio, ki vali s seboj velike množine vode iz Johnstowna in Pittsburga ter drugih krajev v državi Pennsylvania.

Voda se je razlila po ulicah mest New Cumberland in Wellsburg, W. Va. in v Empire, O.

WHEELING, W. Va., 29. aprila. — Umazana voda, ki je iz treh držav pritekla v reko Ohio, je pričela plahneti in je nevarnost večje poplave odstranjena. Več tisoč ljudi pa je ostalo brez strehe in tudi škoda na lastnini je precejšnja.

V industrijskih krajih v Wheelingu se je po treh dneh pričela umikati voda v svojo strugo in nevarnost povodnji se je zmanjšala, ko so pričeli tudi dotoki Ohia vpadati.

Ko se je voda umaknila le za nekaj čevljev, so pričeli delavci snažiti ulice.

"V mestu poplav", Johnstownu, ki ga je zadela prva povodenj, so polagoma zopet zavladale normalne razmere.

V nižjih krajih Pittsburga je moralo zapustiti svoja domovanja nad 1000 ljudi, za katere skrbi Rdeči križ. Zaradi naraste vođe je moralo nekaj tovarn zapreti svoja vrata in je izgubilo delo okoli 15,000 delavcev, toda škoda na lastnini je neznatna.

V Pensilvaniji in West Virginiji je povodenj zahtevala 6 človeških življenj.

PODRŽAVLJENJE FRANCOSKIH ŽELEZNIC

Francoske železnice so zelo zadolžene. — Zato zahteva finančni minister, da naj jih prevzame vlada.

PARIZ, Francija, 29. aprila. — Francoska vlada je predlagala, da so popolnoma zadolžene železnice dežele podržavljene in da je tovarnina zvišana od 10 do 15 odstotkov, da se bodo zopet izplačevale.

Finančni minister Vincent Auriol je pred finančnim od borom poslanske zbornice izjavil, da privatne železnice dolgujejo državi 25,000,000,000 frankov (\$1,115,000,000), da pa so kapitalizirane samo z 8,000,000,000 (\$356,000,000).

Zato je Auriol predlagal, da vlada prevzame vse te železnice ter obrdri 80 odstotkov denie v novem sistemu. Pod državno upravo ste dve važni progi s 6971 milj dolgim tirom. S sprejemom Auriolovega predloga bi prišlo pod vladno upravo 19.105 milj železnice.

Francoske železnice so bile po svetovni vojni reorganizirane in bi morale ves dobiček plačevati v skupno blagajno, iz katere bi bili tudi pokrivi vsi skupni primanjkljaji. Blagajna pa je bila kmalu prazna in dolgo vrsto let je morala vlada pokriviati primanjkljaje privatnih železnice. Ako bodo železnice podržavljene, bodo po Auriolovem zatrdilu potniške cene ostale iste.

ŽRTVE ZRAČNEGA NAPADA

MADRID, Španija, 29. apr. V večeršnjem napadu fašističnih aeroplanov so bili največ žrtev na slovitem trgu Puerto del Sol, kjer so se že več stoletij na promenadi izprehajali caballeros in señoritas. Ko je bombardiranje ponehalo, je bil trg pokrit s trupli in razvalinami.

POTRES

DENVER, Colo., 29. aprila. — Rev. A. W. Forstall je sporočil, da so aparatni na observatoriju Regis vsenečilišča zaznavovali močan potres, ki je v kratkih presledkih trajal 27 minut. Središče potresa je bilo oddaljeno 4000 milj od Denverja.

BANČNI USLUŽBENCI V ANGLIJI BODO ZASTAVKALI

GLASGOW, Škotska, 29. aprila. — Jutri bo izbruhnila v Angliji prvič v zgodovini te dežele, stavka bančnih uslužbencev. Zastavkalo bo kakih tisoč uslužbencev Union Bank of Scotland.

NEMŠKO-LAŠKO PRIJATELJSTVO

Pričakovanje časopisja popolnoma zgrešeno. — Govorice o vojaški zvezi so tudi neutemeljene.

BERLIN, Nemčija, 29. apr. — Dejstvo, da so bili zadnje čase odnosi med Nemčijo in Italijo predmet različnih domnevanj v inozemskem časopisju, je v političnih krogih povzročilo veliko začudenje, ker je obisk italijanskega vnanjega ministra grofa Galeazza Ciana jeseni lanskega leta dosegel popoln sporazum obel držav glede vseh temeljnih praprašaj evropske politike.

Zato je bilo nekaj nemavdnega, ko je inozemsko časopisje pred nekaj dnevi pisalo o nekakem oddaljevanju med Berlinom in Rimom, sedaj pa je po obisku generala Goeringa pri Mussoliniju moralo potrditi ravno nasprotno.

Tudi domnevanja, da bo med Italijo in Nemčijo prišlo do take vojaške zveze samo ovira za evropski mir.

Obisk nemškega vnanjega ministra von Neuratha v začetku maja v Rimu pomeni vrnitev obiska italijanskega vnanjega ministra grofa Ciana.

Vojni minister v. Blomberg pa bo obiskal Italijo na osebno povabilo maršala Badoglio in sicer po kronanju angleškega kralja, kjer bo kancelerja Hitlerja zastopal von Blomberg.

RIM, Italija, 29. aprila. — K razgovoru med Mussolinijem in Goeringom italijanski dobro poučeni krogi pripominjajo, da sta razpravljala samo o splošnem položaju in splošnih problemih. Goering je Mussoliniju pri tej priliki izročil častni znak in diplomu vojaškega pilota ad honorem.

UPORI V INDIJI SE NADALJUJEJO

SIMLA, Indija, 29. aprila. Kot pravi neko poročilo iz severozapadne obmejne provincie, so fanatični domačini napadli vojaško taborišče v Waziristanu in pustili za seboj 22 ubitih in ranjenih.

Domačini, ki so pristaši fakirja iz Ipija, ki se smatra za "poglavarja islama", so nepričakovano napadli taborišče angleške 2. infanterijske brigade v doljem delu Kahaisora. Četudi ni natančno znano število žrtev, vendar so domačini imeli večje izgube kot vojaki.

Fakir, ki se že nad 30 let bori proti angleški nadvladi, stane v neki duplini, da je varen pred napadom aeroplanov.

V pokrajino ob meji Afganistana je bilo poslanih 6000 vojakov, da zaduše vstajo.

"Glas Naroda"

(A Corporation)

Owned and Published by SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

Frank Saksa, Resident L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers: 818 West 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA" (Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Table with 2 columns: Subscription rates for various durations (1 year, 6 months, 3 months, 1 month) and locations (New York, elsewhere).

Subscription Yearly \$8.00

Deposit here for payment in advance... Send money order, check, or cash...

Advertisement or Agreement

"Glas Naroda" has a blank day every Sunday and holiday.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y. Telephone: CHelsea 3-1242

SVOJEVRSTEN PATRIOTIZEM

Tudi če bi postavili ameriskega in kanadskega državljanca pod drobnogled...

Na tritisoč milj dolgi meji med Kanado in Združenimi državami...

Govorniki radi dajejo svetu za vzgled ta dva uzorna soseda...

Velike ameriške mednarodne unije, kot je naprimer International Typographical unija...

Toda vsepovsod na svetu žive nazadnjaki ali pa zlobneži...

Nihče naj pa ne misli, da se boje ljudi iz evropskih držav...

Za tujezemce smatrajo nekatere Američane. Lahko je Kanadan označiti za tujezemca...

Ko je izbruhnila stavka pri General Motors v mestu Oshawi...

General Motors korporacija ima svoj sedež v Združenih državah...

Kanadski načelnik Lewisovega odbora za industrialno organizacijo...

Predno si je v Montrealu International Garment Workers unija...

Čemu ne nastopajo proti ameriškim industrijam, pač pa le proti ameriškim delavskim organizatorjem?

Kanadski patriotizem, ki temelji na izrabljanju kanadskega delavstva...

Iz Slovenije.

BIVŠI MOJSTER VOJNA DJA TATINSKE TOLPE

V policijske zapore so privleli te dni bivšega pekovski-mojstra v Mostah...

3. aprila so policijski organi tam res odkopali cerkveno posodo...

3. aprila so policijski organi tam res odkopali cerkveno posodo...

LOVSKA SREČA NA KOČEVSKEM

Iz Kočevja pišejo o redki lovski sreči, ki je doletela Fr. Bauerja iz Knežje lippe...

lov tako uspešno uspel, je pripisati obilnemu snegu...

POD RATTOVCEM SO USTRELILI MEDVEDKO

Lovci Selske doline so izdelali, da se je v gozdove pod Ratincevce priklatala medvedka...

Sredi popoldneva so začeli. Majhna je bila razdalja med kosmatinko in elektrinarjem...

Kosmatinko so spravili v železniške in nato na Čenčjico, kjer so jo odšli.

POŠTNO HRANILNICO JE HOTEL OPEHARITI

Pred malim senatom mariborskega okrožnega sodišča se je zagovarjal brivec Pantelija Božanič...

BLAZNKOVA Pratika za leto 1937 Cena 25c s poštnino vred.

"Glas Naroda" 216 West 18th Street New York, N. Y.

SAMOMOR SLUŠATELJA MEDICINE

12. aprila popoldne je skočil blizu Dolnje Lendave pod vlak slušatelj medicine...

SMRT OTROKA V GREZNICI

6. aprila popoldne okrog 4. se je podala Ivana Vertičnikova z dvema svojima otrokoma...

Zakaj ne bi se naročili na "Glas Naroda" - največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

NAD 12 MILLJONOV POSOJIL INTABULIRANIH

Po dnevniku ljubljanskega okrajnega sodišča je bilo na 110 posestvih in parcelah...

SMRTNA KOSA

V Vandlingu, Pa., je dne 22. aprila po več mesečni mučni boleznii v starosti 49 let umrl rojak Alojz Debelak.

Pokojni je prišel v Ameriko pred 27 leti iz vasi Marčji dol...

Pokopan je bil 26. aprila ob obilni udeležbi občinstva na slovenskem pokopališču Sv. Jožefa.

Zapustil je zalujočo soprogo, sina in dve hčeri ter brata tujakaj...

Naj počiva v miru, družini pa iskreno sožalje.

Poročevalce.

Zanimiva tekma.

Te dni so na Pozelnikovem kegljišču v Clevelandu kegljale žene in dekleta...

FARMA NA PRODAJ

Hiša ima štirinajst sob, vse opremljene, hlev, svinjak, kokošnjak...

DENARNE POŠILJATVE

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kursu.

Table with 2 columns: Exchange rates for JUGOSLAVIJO and ITALIJO with various denominations.

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE POKVAČENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Na ispisane voljbe zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali v tuznih dolarjih...

REPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH

Table with 2 columns: Repurchase rates for various terms and amounts.

Proračunski dobri v starem kraju ispisane v dolarjih.

HUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJNO SL.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY "Glas Naroda" 818 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

NAZANILLO IN ZAHVALA

S tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem...

Frank Sartz

Rojen je bil v Homeu pri Kaminu ter je došel v Ameriko leta 1892. Najprej je bil v Pittsburghu...

Važno za potovanje. Slovic Publishing Company (Travel Bureau) 216 West 18th Street New York, N. Y.

Peter Zgaga POMLAD. Pisatelji jo opisujejo, pesniki opevajo...

Pisatelji jo opisujejo, pesniki opevajo, slikarji jo slikajo, glasbeniki ji zlagajo melodije...

KRATKA DNEVNA ZGODBA

LAD. GJEMER:

"ZABAVAJ SE DOBRO, POZDRAVLJA TE OČE!"

V eleganten hotel je prišla nova gostja.

Mladenka je bila mična, imela je vitko postav, prebrisane oči, kipela je kakor mlado vino in je že tretji dan prejela denarno pošiljko. Denarni sel je vstopil ravno ko je bila družba pri zajtrku. Inženir pri sosednji mizici je na široko odprl oči, ko je videl, da odštevava uniformovani sel mladi dami pet tisoč dinarjev. Odrežek nakaznice je obležal na mizi in inženir je čital na njem:

"Zabavaj se dobro, pozdravljaja te tvoj oče."

Inženirju se je začelo vrteti v glavi. Kdo je ta mladenka? Kaj je njen oče? Tvojničar? Lastnik rudnikov? Hišni postojnik? Ali bankir?

In je začel obletavati Magdo v začetku nežno, potem topleje, vedno strastneje. Občudoval je njene oči, noge, vrat, vso njeno postavo, opeval je njene tenke kosti in njene obrvi.

Ostali tekmeči v penziji, ki so tudi vedeli, da je Magda prejela pet tisoč dinarjev, so podlegli v borbi z inženirjem. On je ostal edini junak, ki se ji je smel približevati.

Čez nekaj časa je prejela Magda drugo poštno nakaznico, topot za osem tisoč dinarjev. Na odrežku so stale zopet stereotipne besede: "Zabavaj se dobro, pozdravljaja te tvoj oče."

Tisti večer sta sedela Magda in Pavel na vrtu v uti. Inženir je gledal Magdin obraz z rokami in je prosil mladenko s tresočim glasom, naj vendar postane njegova žena.

Magda mu je padla okrog vratu. Sepetala je:

"Tudi jaz vas ljubim, vendar se bojim strogega očeta. Mogoče ne bo hotel privoliti v poroko."

Inženir je pokrtil Magdo s poljubi in ji je prigovarjal, naj preskrbi svoje listine, da se bo sta lahko poročila na skrivnem.

Bila sta že mož in žena, ko je prejela Magda tretje nakazilo, topot deset tisoč dinarjev. Inženir je bil omamljen od toliko denarja, posebno še, ko je videl na odrežku besede:

"Jutri pošljem še več, zabavaj se dobro, pozdravljaja te oče."

Tedajci je planila Magda iz postelje in rekla svojemu možu:

"Dragee, spremi me na pošto, zdaj moram očetu vrniti denarje."

ROMAN BRE "E".

Svetovna literatura se je obogatila z romanom nekega pisatelja v Los Angelesu, ki si je vtopel v glavo, da mora napisati delo, v katerem ne bo nobene črke "e".

Pisatelj se imenuje Kright in svoj čudni roman je pisal nič manj nego deset let, vsak dan po nekoliko ur. Knjiga vsebuje 50.110 besed, a nite ene ni vmes, ki bi se mogla ponašati z "e"-jem.

SODNIJSKI OGLASI iz stare domovine.

Og 1037
 UVEDBA POSTOPANJA ZA PROGLASITEV MRTVIM

1) DEŽMAN JOŽE, rojen 4.4.1866 v Javorju, občina Dobrunje je odšel pred 30 leti v Ameriko in je nazadnje bival na 1111 Market St., Parkersburg;

2) DEŽMAN IVANA, rojena 16.6.1888 ravnotam, je odšla pred 30 leti v Ameriko in je baje pred 15 leti umrla;

3) ROJSEK JANEZ, rojen 15.3.1878 v Štangi, je odšel leta 1907 v Ameriko; od vseh teh je 15 let ni nobenega glasu.

Ker se po §24 št. 1 o. v. d. domneva, da so umrli, se uve de na prošnjo Široelj Marije postopanje za proglasitev mrtvim.

Kdor bi kaj vedel o pogrešanih, naj to sporoči podpisani sodišču, pogrešanci pa se poživljajo, da se oglase ali obveste to sodišče do 15. aprila 1938, sicer se bo odločilo o prošnji na proglasitev mrtvim. Okrožno sodišče v Ljubljani, oddelek V., dne 18. marca 1937
 Avsee, L. r.

(Počet)

"Vrnuti! Kako misliš to?" se je začudil Pavel.

In Magda je odvrnila:

"Ves, moj oče je bančni blagajnik. Vsako pot vzame denar zame iz blagajne, naslednji dan pa mu pošljem celo vsoto nazaj."

KAKO DALEČ LETIJO ČEBELE.

Na širnih prerijah Amerike so proučevali vprašanje, kako daleč letijo čebele od svojih panjev. Našli so, da se te živali držijo normalno v daljavi kakšnih 800 m od svojih stanov. Samo če ne dobe v tem krogu primerne paše, se oddaljujejo tudi za 2 do 3 km. V izjemnih primerih so čebele iz določenih panjev zašle tudi do 10 km od njih. Če žuželke na svojih poletih naletijo na kraj, kjer je dosti cvetlic z medom, se vrnejo takoj v svoj panj in sporoče to najdbo na nam še neznan način svojim tovarišicam, ki prilete potem v velikih masah.

ADVERTISE in "GLAS NARODA"

Komisija je po prvem plazovju pred leti prejel od TPD odškodnino v znesku 42.000 Din, vendar je ta odškodnina veljala za višje ležeče parcele in za gozd, kar je bilo takrat prizadeto ne pa za sedanjo škodo. Zlaj seveda zahteva ponovno odškodnino, kakor jo zahtevata za že posejana njive tudi Brvar in Dergan.

STAVKARJI RAZPRAVLJAJO O POLOŽAJU

Plazovje se pomika dalje. Zlaj je velika nevarnost, da ne prilazi do hiš v spodnjem Podkraju. Občina bo zaprosila kr-bansko upravo, da se nadaljnja nevarnost, ki preti lastnikom z veliko škodo, kakorkoli prepreči. Obenem pa se ljudstvo izprašuje, zakaj se to že ni zgodilo in zakaj se je vršil pregled šele tri dni potem, ko se je plazovje začelo rušiti.

Zatrjujejo nekateri, da se je skaloviti del Malega vrha spet pretrgal in da je zdaj prelom širok že kakih 300 m. Zato je tudi mogoče, da se je izvršil večji pritisk zemlje, kar je povzročilo plazovje. Splošno sodijo, da se bodo z vrha spet pričele lomiti velike skale, kar bo ogražalo občin, pot v Št. Lambert. To pot po hribovitem ferenu že vrsto let oskrbuje sama TPD. Spričo plazovja pri-

čakuje vse prebivalstvo, da bodo občinstva in drugi, ki se jih to tiče, zaščitili, ogrožene kraje in ljudi. Šele ko bo vse storjeno za varnost ljudstva in kraja, se bo poleglo vznemirjenje, ki zalaja splošno vlada v zagorski dolini.

Največ je k nesreči pripomogel hrib Mali vrh s svojim strmim pobočjem ki je iz dolomita in apnenca. Rudarjem je bilo takoj jasno, da se njihovi domovi podirajo zaradi premikanja mehkega podnožja, na katero je pritisnila ogromna množina dolomita na pobočju nad hišami. Množina dolomita pa je mogla le zato izriniti mehko podnožje, ker so pod pobočjem izkopavali jame in rove za pridobivanje premoga.

Pomikanje plasti je vsak dan očitnejše in močnejše. Strahovit je pogled od spodaj proti vrhu. Skalovje, drevesa, veliki odlomki in plasti zemlje na treh krajih, nakopičeni kaos, izpod katerega je pričela teči umazana voda... To je slika, ki se ne pozabi.

Na kraj nesreče je prišla občinska komisija z orožništvom, obenem je generalno ravnateljstvo TPD iz Ljubljane poslalo dva uradnika. S pregledovanjem so pričeli od zgoraj, pristi, ki vodi nad plazovjem proti Št. Lambertu. Tu se je odtrgal največji plaz, nakar se mu pridružilo ozemlje v širini 700 m in cel kilometer daleč v dolžino. Pod cesto kakih 5 m nad plazom so opazili razpoklino in sesedanje, tako da je zdaj velika nevarnost, da bo v resnici prekinjena edina zveza s šentlambersko občino.

Komisija je podrobno ogledala razorano in nakopičeno zemljo in vse podrtine razdejanih poslopj. Najdalje se je mudila pri Brvarjevih in Drganovih razvalinah. Saj zadnji čas sta pod cesto prebivala samo še ta dva kmetovalca.

Zastopnik TPD, ravnatelj Heinrich je ljudem zatrjeval, da je to naravni plaz. Ogorečeno je ngovarjal prizadeti posestnik Brvar, skličujoč se, da je že pred 15 leti naš znan rudarski strokovnjak prof. inž. Pehani iz Ljubljane napovedoval, da se bo začelo rušiti plazovje, ako bodo pri Vilhelmini izkopali gotovo plast premoga.

Komisija se je nato precej časa mudila na parcelah posestnika Višnikarja. Plazovje počasi pokriva njegova njive. Višnikar je po prvem plazovju pred leti prejel od TPD odškodnino v znesku 42.000 Din, vendar je ta odškodnina veljala za višje ležeče parcele in za gozd, kar je bilo takrat prizadeto ne pa za sedanjo škodo. Zlaj seveda zahteva ponovno odškodnino, kakor jo zahtevata za že posejana njive tudi Brvar in Dergan.

Plazovje se pomika dalje. Zlaj je velika nevarnost, da ne prilazi do hiš v spodnjem Podkraju. Občina bo zaprosila kr-bansko upravo, da se nadaljnja nevarnost, ki preti lastnikom z veliko škodo, kakorkoli prepreči. Obenem pa se ljudstvo izprašuje, zakaj se to že ni zgodilo in zakaj se je vršil pregled šele tri dni potem, ko se je plazovje začelo rušiti.

Zatrjujejo nekateri, da se je skaloviti del Malega vrha spet pretrgal in da je zdaj prelom širok že kakih 300 m. Zato je tudi mogoče, da se je izvršil večji pritisk zemlje, kar je povzročilo plazovje. Splošno sodijo, da se bodo z vrha spet pričele lomiti velike skale, kar bo ogražalo občin, pot v Št. Lambert. To pot po hribovitem ferenu že vrsto let oskrbuje sama TPD. Spričo plazovja pri-

Plaz ruši domačije.

ZAGORJE, 27. apr. — Tragedija vasi Podkrajja se bliža koncu. Ta vas je imela že pred 60 leti svojo cerkev, toda kakor številna druga poslopja je bila tudi cerkev zapísana propasti in je že izginila s površja. Vse se izprašuje, kakšen je prav za prav vzrok sedanja zemlje in rušenja domačij v Podkraju. Kakor je zatrdil izvedenje iz Ljubljane, docent dr. Črtomir Nagode, povzročila usade kopanje premoga v rovu Vilhelmini.

NAROČILA
 za MOHORJEVE KNJIGE in KNJIGE VODNIKOVE DRUŽBE za leto 1938 sprejemamo. Oni, ki nam pošlje za Mohorjeve knjige \$1.25 ali \$1.25 za Vodničkove, bo dobil knjige iz domovine naravnost na svoj naslov.

Knjigarna "Glas Naroda"

216 West 18th Street New York, N. Y.

I GRE

ANTIGONE, Sofoklej, 60 strani 30
 AZAZEL, trdo vez. 1.00
 BENEŠKI TRGOVEC. Igrokaz v 5. dejanju..... 50
 Klasične igre najslavnijejega dramatika, kar jih pozna svetovna literatura. Dela je prevedel v krasno slovensko besedilo najboljši pesnik Oto Zupančič.

CYRAN DE BERGERAC, Heroična komedija v petih dejanjih. Trdo vezano 1.70

ČRNE MASKE
 Spisal Leonid Andrejev, 32 str. Cena 35
 Globoka ruska drama je godana v jako lepem slovenskem prevodu.

EDA, drama v 4. dejanjih 60
 GOSPA Z MORJA, 5. dejanj 75

KREUTZERJEVA SONATA
 Spisal L. N. Tolstoj, 136 strani. Cena..... 60
 S čudovitim meštrstvom prikline Tolstoj v tem romanu bralen nase. Mukoma doživljamo prizor za prizorom, grozovitost za grozovitostjo do strahunega konca.

LOKALNA ŽELEZNICA, 3. dejanj 50
 LJUDSKI ODER:
 5. zv. Po 12 letih, 4. dejanje 60

MAGDA, Spisal Alojzij Remec, 86 strani. Cena..... 45
 Zalogra uboga dekleta v dvanajsetih prizorih. "To je britka, globoka zgodba ženske, ki trpi, pada in odpušča in umira po krivdi moža."

MARTA, SEMENJ V RICHMONDU, 4. dej. 30
 MOGOČNI PRSTAN, Milčinski, 52 strani 35
 NAMISLJENI BOLNIK, Mollere, 80 str. 50
 OB VOJSKI. Igrokaz v štirih slikah 30

OPOROKA LUKOVŠKEGA GRAJŠČAKA
 47 strani. Cena 30
 Ta veselogra zaupnega češkega pisatelja Vrhlicem je namenjena predvsem manjšim odrom.

PETRČKOVE POSLEDNJE SANJE
 Spisal Pavel Golja, 84 strani. Cena 40
 Božična igra v štirih slikah, primerna za večje odre.

POTOPLJENI ZVON #
 Spisal Gerhart Hauptmann, 12. str. Cena..... 50
 Dramatska bajka v petih dejanjih.

PEPELUH, narodna pravljica, 6. dejanj. 2 str. 35
 REVIZOR, 5. dejanj, trdo vezano 75
 R. U. R. Drama v 3. dejanjih a predigro, (Čapek). Vezano 45

ROKA V EZKO 30
 MACBETH, Shakespeare, Trdo vezano, 151 str. Cena: mehko vezano ..... 70 Vez..... 90
 OTHELLO, Shakespeare, Mehko vezano 70
 SEN KRESNE NOČI, Shakespeare, Mehko vezano. Cena 70

SKOPIUH, Mollere, 5. dejanj, 112 str. 50
 SPODOBNI LUDJE ("ZIVETI")
 Spisal F. Lipovec, 40 strani. Cena 30
 To je ena izmed petih enodejank, čijih dejanje se vrši pred svetovno vojno. Namen ki ga je imel pisatelj, nam odkriva na četi knjige z besedami: — Ni strup, temveč zdravilo, kar ti dajem.

TESTAMENT
 Spisal Ivan Rozman, 106 strani. Cena..... 35
 Ljudska drama v štirih dejanjih. Vprizoritje je omogočena povsed, tudi na takih odnih, ki ne zmorejo za svoje predstave pevelikih stroškov.

TONČKOVE SANJE NA NIKLAJZEV VEČER
 Mladinska igra s petjem v 3. dejanjih 50
 ZAPRAVLJIVEC, Mollere, 3. dejanja, 107 str. 50
 ZGODOVINSKE ANEKDOTE, Cena 50
 ZA KRIZ IN SVOBODO, Igrokaz v 5. dejanju 35
 ZBRISKA LJUDSKIH IGRE,

Znanih. Misa pod zemljo, Sv. Nosa. Sanje 50
 13. spopit. Vestaška, Savi Marijo brat. — Marijo otrok 30
 14. spopit. Sv. Bejčim, Jančiča deklica. — Materin blagoslov 30
 15. spopit. Turki pred Dunajem, Pahleja in Neta 30
 2. spopit. Sv. Jan, Ljubana Marijina o-troka 30

PESMI in POEZIJE

AKROPOLIS IN PIRAMIDE 50
 BALADE IN ROMANCE, trda vez. 1.25
 brošura 1.—

KRAGULČKI (Utra) 65
 BOB ZA MLADI ZOB, trda vez 40
 MOJE OBZORJE, (Gangl) 1.25
 NARCIS (Gruden), broš. 30
 NARODNA PESMARICA, Cena 50
 POLETNO KLASJE, Cena 50
 PEIMORSKE PESMI, (Gruden), vez. 35
 SLUTNE (Albrecht), broš. 30
 POHORŠKE POTI (Glaser), brošurano 30
 STO UGANI (Oton Zupančič) 50
 VJOLICA, Pesmi za mladost 50
 ZVONČKI, Zbirka pesni za slovensko mladino. Trdo vezano 90
 ZLATOBORG, pravljica, trda vez 60
 ŽIVLJENJE
 Spisal Janko Šancer, 109 strani. Cena..... 45

PESMI Z NOTAMI

MEŠANI IN MOŠKI ZBOR
 Ameriška slovenska lira. (Holmar) ..... 1.—
 Orlovske himne, (Vodopivec) 1.20
 Pomladanski odmevi, 11. zv. 45

SLOVENSKI AKORDI
 22 mešanih in moških zborov, igitasdi Karl Adamič ..... Cena 1.50

PLANINKE
 Pesmi za sopran, alt, tenor in bas, igitasdi J. Laharnar .....Cena 1.20

MOŠKI ZBOR
 Gorski odmevi, (Laharnar) 2. zvezek 45
 Trije moški zbori, (Pavčič)
 Izdala Glasbena Matica 40

OVOGLAS NO
 Nasi himni 50

MLADINI
 Osem mladinskih pesmi ob 100 letnici rojstva Fr. Levstika s klavirjem ali harmonijem. Uigitasdi Emil Adamič .....Cena 1.—

MEŠANI ZBORI
 Trije mešani zbori. Izdala Glasbena Matica .. 45

RAZNE PESMI S SPREMLJEVANJEM:
 Domovini, (Foerster) Izdala Glasbena Matica .. 40
 Gorske cvetlice, (Laharnar)
 Četvero in petero raznih glasov 45
 V pepelnini noči, (Sattner)
 Kautantska za soli, zbor in orkester. Izdala Glasbena Matica 75
 Dve pesmi, (Prelovec), Za moški zbor in bariton solo 30

MALE PESMARICE
 Št. 1. Srbske narodne himne 15
 Št. 1a. Što čutiš, Srbine tužni 15
 Št. 11. Zvečer 15
 Št. 13. Podolnica 15
 Slavek, zbirka šolskih pesmi, (Medved) 25
 Lira, Srednjejska, 1. in 2. zvezek po 50
 Troglasi mladinski zbor primerec za troglaser ženski ali moški zbor, 15 pesmice, (Pregel)... 1.—

MEŠANI IN MOŠKI ZBORI, (Ali) 50
 3. zvezek, Psalm 118; Ti veselo poj; Na dan; Divna noč 40
 6. zvezek, Opomin k veselju; Sveta noč, Strahinji; Hvalite Gospoda; Občutki; Ge-slo 60

CERKVENE PESMI
 Domači glasovi. Cerkevne pesmi za mešan zbor 1.—
 Tantiun Ergo (Premrl) 50
 Mašne pesmi za mešan zbor (Sattner) 50
 Pange Lingua Tantiun Ergo Genitori (Foerster) 50
 K svetemu Reinjenu telesu (Foerster) 40
 Sv. Nikolaj 50

10 EVHARISTIČNIH PESMI
 Za mešani zbor ..... Cena 1.—
 MISSA in Honorem St. Josephi, Kyrie ..... Cena 1.—

HVALITE GOSPODA
 Pesmi v čast svetnikom, mešan zbor.....Cena 1.—

PRILOŽNOSTNE PESMI!
 za izvan cerkvene in društvene slavnosti, sestavit A. Grum, Mešani in moški zbori.....Cena 1.—

NOTE ZA CITRE
 Kožljaki. Paduk v igranje na citrah, 4 šezki 3.50
 Buri pričeje, koračnica 30

NOTE ZA TAMBURICE
 Slovenske narodne pesmi za tamburški zbor in petje (Bajuk) 1.50
 Boni čel na planinci, Polupri slov, narodnih pesmi (Bajuk) ..... 1.—
 Na Goravškem je fitno ..... 1.—

RAZGLLEDNICE
 Newjerike, Bazilijne, duvat 40
 Iz raznih slovenskih krajev, duvat 40
 Narodna noia, duvat 40
 POSAMEZNI KOMADI po ..... 5 centov

Naročilom je priložiti denar, bodisi v gotovini, Money Order ali pošne znamke po 1 ali 2 centa. Če pošljete gotovino, reko-mandirajte pismo.

KNJIGE POŠILJAMO POSTNINE PROSTO
 Naslovite na: —

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
 216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Člani United Electrical & Radio Workers of America razpravljajo o štrajku pri Emerson Electrical Company v St. Louisu.

TAKO SAMA

ROMAN IZ ŽIVLJENJA ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

(58)

"Kaj ne, gospica Helga, to se šudite, ko me tukaj vidite. Toda tako veliko hrepenenje sem dobil po damah, da sem naglo prišel. Tako tiho in pusto je pri meni doma!" zakliče gospod Weitbret in živalno stresne Helgino roko ter skrivaj obdružuje njeno lepoto.

Helga je nekoliko v zadregi, misleč, da je pozabila na svojo dolžnost.

"Saj bi me vendar mogla sobarica naglo obvestiti," se opravičuje

"Zakaj? Samo hotela sva priti po vas, gospica Helga, da se pelje z nama v Kretuh. Baderju sem naročil, da dobi avtomobil."

"Tako je sem nazaj. Samo za trenutek."

Gloria je iz radovednosti čakala Helgo. Helga se naglo obleče.

"To je moja gospoda, ki se hoče z menoj peljati v Krenth. Ne smiš tako resno govoriti, Helga! Torej, jutri na svidenje. Medtem pa pripravi damo na mene. Se mnogo si imave dopovedati."

Gloria si je v resnici prizadevala, da bi Helga pozabila na njeno malo prijazno obnašanje proti njej.

Saj pogosto ni zloba, samo lahkomiselnost in brezbriznost, ako se kdo za svojega bližnjega ne zmeni.

Zadovoljni po lepih poletnih dnevih so zopet vsi na svojem domu in življenje teče po starem tiru. Weitbretovi so Helgo popolnoma zaprli v svoje sree. Bila je kot solnčni žarek in Helga je navezana na nje z ljubeznivo hčer.

S skupnim bivanjem ob Tegernskem jezeru je nastalo tudi drugo razmerje med Helgo in Jurijem Baderjem, katerega je z vsakim dnem bolj cenila. Obdnevovati mora njegovo trdnost voljo in vstrajnost, njegovo stremljenje in željo po znanju. Bil je mnogo več vreden kot pa Glorijin ločni mož, grof Hellfeld, ki je Bogu samo kradel čas in živel na stroške drugih - kateremu se je zdela delo nekaj tujega, celo nekaj smešnega, ki je bil navdian s starimi ošabnimi predsodki, katerih se je morala Helga vsled bede in po lastnem spoznanju že davno otresti.

Gospa Weitbretova pogosto govori s Helgo o Juriju Baderju, katerega njen mož ni mogel več pogrešiti. Povedala ji je, da ga hoče postaviti za svojega naslednika; svadeti je hotel, v kakšne roke pride njegovo življenjsko delo. Rekla je, da poljetja noče prodati in potem zasebno živeti; hoče umreti v delu; vedno mora kaj delati, četudi mora pri svoji starosti imeti podporo, katero je našel v Baderju. Nič ni hujšega za človeka, kot je na svoja stara leta sam in mora gledati, kako je prešlo njegovo delo, ki ga je vstvaril v vstrajnostjo in ljubeznivostjo, v tuje, brezbrizne roke, ki ga vodijo dalje v popolnoma drugačnem duhu. Toda Bader se mora ozemiti, kajti njen mož je postavil ta pokoj.

"Ali je gospod Weitbret zanj že določil kako nevesto?" vpraša Helga.

"Ne, tako daleč zahteve mojega moža vendar ne gredo," se smeje gospa. "Iščé naj po svojem sreju. Zdi se mi pa, da malo misli na to. Moj mož misli, da je v Monakovem pustil tiho ljubezen, mogoče nevrčano ljubezen, kar se mi pa zdi zelo čudno, ker je tako lep fant."

Helga se spomni Glorijinih besed. "Čudovita prikazen." "Tukaj se v resnici ne zmeni za nobeno deklo, tudi ne za učiteljevo hčer Rozo ne. Mogoče pa bo svoje misli vendarle premenil. Nama bi bilo prav. Kajti Rozo je lepo in pridno deklo, in zdravje in pridnost velja več kot denar."

Gospa govori to vse iz gotovega razloga. Saj je vedela od svojega moža, katero si je pozelel Jurij Bader.

Treba je bilo nekoliko pomagati, da bi se Helga pričela zanj kaj zanimati. Gospa Weitbretova je dobro poznala ženska srea. Mogoče se bo Helga slednjič nagnila k Juriju, kajti bila je premlada, da bi vedno žalovala po nedosegljivi ljubezni. In ko bi oba mlada človeka veselo govoreč sedela pri njeni mizi, bi morala z bolestjo misliti na oba izgubljena otroka. Mogoče jima je hotelo nebo dati malo nadomestilo za to, kar jima je tako kruto vzelo.

Helga se je tudi sem in tam oglasila pri gospe Baderjevi, ki je bila tega tako vesela, da se je gospodična Helga pri Weitbretovih tako zelo priljubila in ji ni bilo več treba iti v mesto, ki "človeka samo žre", nobene dobre dlake ni gospa Baderjeva pustila na mestu.

In ko se bo enkrat njen Jurče oženil, potem si ne želi ničesar več. Sedaj ima že tako dobro službo, da bo mogel prehraniti svojo družino. Učiteljeva hči Rozo ima že dolgo eno oko zanj. Skoro vsak dan prihaja mimo hiše. Jurče samo naj poseže po njej. Lepa je, pridna, to vedo vsi; šivati, kuhati zna, prinesla bo tudi lepo balo in tudi nekaj denarja. Jurčetu je že povedala, da bi že enkrat rada imela vnuke, katere bo že vzgojila. Mladim starišem se ne bo treba prav nič brigati za svoje otroke.

Zopet Rozo! Na nek način, skoro ne vede, Helgi to ni bilo prav. Toda pravi:

"Mogoče Jurče ne bo več tako dolgo premišljeval. Ko se bo poročil, bo dobil prijazno oskrbnikovo hišo, ker bo šel gospod Lehman v oktobru v pokoj; tako sem slišala od gospe Weitbretove."

Baderjeva je nad vse vesela, ko to sliši. Tega še ni vedela.

"Prigovarjajte vendar Jurčetu, gospodična Helga, na vaše besede da zelo velik! To bi bilo lepo!"

In Helga ji obljubi.

Že prihodnji večer ima priložnost za to.

Zaradi močnega glavobola je šla gospa Weitbretova zgodaj v posteljo. Njen mož in Bader sta še delala v pisarni. Helga pa živja lepi večer na vrtu. Udobno sedi vpletenu stolcu pred utro in zamišljeno gleda proti temnemu večernemu nebu, na katerem žare brezštevne zvezde. Kako je Helga hvaležna usodi, da jo je pripeljala v mir te hiše, kjer ji je zdravilo ranjeno srce.

Misli ji polete k Klementu Falkeju. Postal ji je že skoro oddaljen, bolesen spomin; lahen pajčolan je ležal nad preteklostjo in ogrnjena s tem pajčolanom je stala tudi njegova podoba pred njo, toda v ljubezni, še vedno v ljubezni.

[Dalje prihodnja]

Grob Jakoba Casanove.

V češkem industrijskem mestu Duhcovu je neki bajaničar odkril pravi grob Casanove.

Zadnjih trinajst let svojega življenja je vitez de Seingalt kakor se je predstavljal svojim sodobnikom, preživel, kakor znano v Duhcovu. Tu, daleč od svojega rojstnega kraja Benetk je tudi umrl. Izročilo pravi, da so ga pokopali na starem pokopališču ob kapele sv. Barbare. Toda to pokopališče so že davno opustili. Videti je bilo, da ne bodo zemeljskih ostanikov slovitga avanturista nikoli več našli. Na kapeli spominja samo spominska plošča s preprostim križem nanj. Napis pravi samo to: "Jakob Casanova, Benetke 1725, Duhcov 1798."

Šele dvajset let po njegovi smrti so Duhcovčani zvedeli, da je bil sloviti mož nad desetletje njih sosesam. To je bilo takrat ko je eden njegovih sorodnikov in Drazdan objavil v lipski založbi njegove zapiske. Duhcovčani so se tedaj spomnili starajočega se moža, ki je bil do svoje smrti v Valšteinskem gradu knjižničar.

Casanova se ni povsem prostovoljno odločil za bivanje v tem kraju. Leta 1875 je bil v Parizu, nekoga dne ga je povabil beneški poslanik na kosilo k sebi in pri mizi se je seznanil z grofom Waldšteinom. Casanova je znal tako živo zabavati vse goste s svojimi pripovedmi, da mu je grof predložil, naj bi prišel z njim v Duhcov in postal knjižničar njegove knjižnice. Casanova je ta predlog sprejel.

Tam se seveda ni počutil dobro. Njegov nemirni duh je hrepenel vedno po daljavi. Čeprav mu je njegov pokrovitelj nudil spodobno življenjske večer, mu je še enkrat ušel v Lipsko. Toda izkušnje tam so bile tako grenke, da se je kmalu skesano vrnil. Po dolgem hiranju je 4. junija 1798 v gradu umrl.

Šele pred nekoliko leti so odkrili nagrobni kamen, ko so

v grajskem parku izkopavali jarek. Delavci so tam našli kamen, ki so ga bili nekoč iz neznanega razloga zakopali v zemljo. Slo je za Casanovin nagrobnik. Groba pa niso našli. Sodaj pa je bajaničar Anton Riehter odkril tudi ta grob. Leži v nekem kotu grajskega vrta v nič kaj preveč lepi okolič.

Rženi kruh in zdravje.

Na Dunaju je predaval pred kratkim znani vseučiliški profesor, sin našega rojaka, Ogič, o pomenu kruha za racionalno prehrano. Govoril je med drugim posebno o rženem kruhu. Ta kruh je sicer bolj hrapp nego pšenični kruh, ima pa različne prednosti. Če dajejo ljudje prednost pšeničnemu kruhu, je to do neke mere modna stvar, ki ni ugodna za prebavila. Rženi kruh je za želodec in črevesje na vsak način bolj zdrav, ker spodbuja s svojo količino otrobov delovanje črevesja.

Prehod od pšeničnega kruha na rženega pa posebno za starejši ljudi, ki so si črevesje z belim kruhom že pomehkužili, ni popolnoma preprost. Če se zgodi prehitro, povzroči splošno neke težave, ki pa kmalu minejo. Grahamov kruh in kruh iz debele moke sta dragocen pripomoček dietnega zdravljenja pri zaprtju. Vzrok kroničnega zaprtja je pogostoma hrana z malo neprebavnih snovi, kakor riž, meso, jajca, beli kruh, fine močnate jedi. S takšno hrano si človek lahko nakoplje tudi toščavost, ki je le v redkih primerih prirojena.

Predavatelj je svaril tudi pred prečesto rabo odvajal in klistirjev, ki učinkuje na prebavila neugodno. K pravi hrani spada mnogo zelenjave, presnega sadja in grobega kruha. Sadju je pod nekimi pogoji še boljše od zelenjave. Koristi uživanja hrane pogostoma pretiravajo. Izvrstna so surova, olupljena jabolka (osem do deset jabolk na dan). Pri toščavosti je rženi kruh na vsak način priporočljiv ob deloga, toda njegova množina mora biti strogo predpisana. Tu di za tiste, ki trpe za voljo sladkorne bolezni, je črni kruh bolj na mestu nego beli. Nepriporočljiv pa je črni kruh v primerih želodčnih in črevesnih obolenj, pri obolenjih žolča itd. V takšnih primerih je priporočati le belo pečivo in prepečenec.

Tri leta spanja.

Letos v marcu so minila tri leta od kar je 27-letna mična slaščičarjeva žena Adela Hubertinova v Parizu zapadla v smrti podobno spanje. Otrplost tega spanja se je pozneje sicer malo omilila. Francoski listi pišejo, da v obrazu nima več napetega krčevitega izraza, temveč da ji je izraz miren in normalen. S tem, da so jo v tem času umetno hranili, so prepregčili, da ji niso propadle moči, v zadnjih tednih je opazovati, da se ji obnavljajo življenjske funkcije, tako da računajo zdravniki s tem, da se bo v doglednem času prebudila. Kar pa je posebno zanimivo pri tem primeru, je to, da je Adela Hubertinova pred poroko trpela za drugo bolezensko anomalijo, anomalijo povsem nasprotno vrste; po svojem petnajstem letu je trpela namreč za hudo nespečnostjo. Sprva ta nespečnost ni bila tako huda. Po petih in pozneje starih na zadnje po treh urah spanja je bila popolnoma spočita. Čez nekaj časa pa se je pojavila pri njej takšna ntrujenost, da je morala iz šole.

najo zdravniki s tem, da se bo v doglednem času prebudila.

Cedalje čedše se je dogajalo, da je prebijala noči brez vsakega spanja in čedalje daljši so postajali presledki med dnevi, ko je sploh zatisnila oko. Sprva si je pomagala z uspavili, ter bi morala jemati čedalje večje količine teh strupov. Od svojega 16. do 21. leta je trpela za nespečnostjo, ki ji je le za kratke čase prekinilo globoko spanje popolne izpranosti. Drugače se je razvijala v tem času popolnoma normalno, če izvzamemo njeno hudo živčno razrvanost. Rasla je hitro in je postala krepka, lepa in na videz popolnoma zdrava mladenka. Z 21. letom je svojo nespečnost precej premagala, spala je spet normalno in nervoznost je izginila. Dve leti pozneje se je omožila. Toda že po enoletnem zakonu je zaspala in se do danes ni prebudila, razen samo enkrat za kratok čas. Takrat je povedala, da se ne spominja nobenih sanj iz tega spanja. Po treh urah je spet zaspala.

ZAPISKI ITALIJANSKEGA ČASTNIKA.

Španski listi priobčujejo odlomke iz dnevnika nekoga italijanskega častnika, ki je padel na fronti pri Guadalajari. V tem dnevniku se med drugim pritožuje nad nezadovoljstvom, ki vlada za fronto v nacionalističnem taboru. Dnevnik je vodil častnik od 1. januarja, ko se je vkrcal za Španijo, da 10. marca, ko je padel. Častnik pravi, da bi se ne bil javil za Španijo, če bi bil vedel, da vse tu poveljuje, a nihče ničesar ne razume. Piše ugotavlja, da vlada vsespovsod mračna zmešnjava. Slova je med nacionalisti skrajno šibka in kaže po-

NEKAJ SPLOŠNIH POJASNIL GLEDE POTOVANJA V STARI KRAJ

Iz pisem, ki jih dobimo od rojakov, opazimo, da so se precej v nejasnosti glede potovanja. Večina onih, ki se hočejo pridružitli temu ali onemu izletu, misli, da se morajo z isto grupo tudi vrniti. To ni pravilno. Izlete se pripravijo samo za tja in sicer zato, da imajo rojaki priloiko potovati skupno tja in imajo s tem več zabave. Za nazaj si pa vsak sam uredi, kdaj je zanj najbolj pripravno. Vsaka karta velja za dve leti, pa še več, če je potrebno. Torej ima vsak izletnik cell dve leti časa za ostati v domovini. Dalje ni potrebno, da bi se vrnil z istim parnikom, ampak si sam izbere parnik, s katerim se hoče vrniti. Če je na slučajno razlika v ceni, pa seveda dobi povrnjeno ali, obratno, doplnca, če izbere parnik, na katerem stane vožnja več. Zauhteva se samo, da izbere parnik od iste parobrodne družbe kot je bil parnik, s katerim je potoval tja. Ameriški državljanji dobe potne liste za dve leti, nedržavljanji pa dobe potni list samo za eno leto, torej se morajo v tem času vrniti. Nedržavljanji morajo za obenem imeti tudi povratno dovoljenje, ki se izda tudi samo za eno leto. Pa tudi ti potniki imajo priloiko, da si svoje potne liste podaljšajo in ravnokarno povratno dovoljenje, če imajo za to zadostne vzroke. Vsi oni, ki so namenjeni letos potovati v stari kraj, naj si takej zajemljejo prostora, da ne bo prepozno. Za mesec junij in julij so že skoro vsi prostori oddani. Na parnikih, ki so debele tiskani, se vrše izleti v domovino pod vodstvom izkušnega spremljevalca.

KRETANJE PARNIKOV - SHIP NEWS

Table listing ship departures for various routes like Saturnia v Trst, Paris v Havre, Queen Mary v Cherbourg, Rex v Genoa, Aquitania v Cherbourg, Ile de France v Havre, Europa v Bremen.

vsod velike razpoke.

"Kar sem videl, me je prepričalo, da se bodo razne skupine, monarhisti, karlisti in falangisti, ki se še sedaj hudo pripravajo med seboj, po vojni same med seboj pobijale," pravi na nekem mestu. Potem ugotavlja, da prepuščajo več dela Italijanom: "Zdi se, da se ni za vojno bolj zanimamo nego Španci sami. Ali bi se nam ne spodobilo bolj nego njim, da bi živeli tja v en dan ob dobri jedi, pijanci in brez skrbi? Toda ni moramo čuvati čast italijanskega fašizma in Mussolinija." 8. marca je zabeležil: "Madrid je mogoče vzeti samo z velikim udarcem a tu gre vse narobe. Kdo nosi krivdo? Samo ta prekleta nesložnost."

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg našega je na voljo do danes imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Da nam prihranite nepotrebnega dela in stroškov, vas prosimo, da skušate naročnino pravočasno poravnati. Pošljite naročnino naravnost nam ali jo na plačate našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana z debelimi črkami, katero se upravičeno obiskati tudi druge naseljine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih.

VEČINA TEH ZASTOPNIKOV IMA V ZALOGI TUDI KOLEDARJE IN KRATIKE; ČE NE JIH PA ZA VAS NAROČE. - ZATO OBIŠČETE ZASTOPNIKA, ČE KAJ POTREBUJETE

Table listing agents for various regions: CALIFORNIA, OHIO, COLORADO, INDIANA, ILLINOIS, PENNSYLVANIA, MARYLAND, MICHIGAN, MINNESOTA, MONTANA, NEBRASKA, NEW YORK.

ZEMLJEVIDI

Table listing maps for various countries: STENSKI ZEMLJEVIDI, POKRAJNI ROČNI ZEMLJEVIDI, JUGOSLAVIJA, DRAVSKA BANOVINA, CANADA, ZDRUŽENIH DRŽAV, MALI, NOVA EVROPA, ZEMLJEVIDI POSAMEZNIH DRŽAV.

Naročilom se priložiti denar, bodi si v gotovini, Money Order ali potne znamke po 1 ali 2 centa. Če pošljete gotovino, rekomandirajte pisno.

KNJIGARNA "GLAS NARODA" 21f W. 18 Street New York, N. Y.

GARANTIRANE STAROKRAJSKE K O S E. MOTIKE in drugo orodje kakor tudi razno posteljno in pohištvo razpoložljivo na vse kraje. Pišite po naš cenik še danes. STEPHEN STONICH BEX 725G CHISHOLM, MINN.

Za vsa pojasnila glede potnih listov, cen in drugih podrobnosti se obrnite na

POTNIŠKI ODDELEK "GLAS NARODA" 216 W. 18th St., New York. Posebno naj hito oni, ki numerirajo potovati meseca junija ali julija, kajti za ta dva meseca so na vseh parnikih skoro že vse kabine oddane.